

Legal Alert

19 września 2023 r. | www.skslegal.pl

Czy firmy mogą korzystać ze sztucznej inteligencji zgodnie z prawem?

Z naszych doświadczeń wynika, że klienci są coraz bardziej zainteresowani zastosowaniem rozwiązań bazujących na sztucznej inteligencji (SI) w celu usprawnienia pracy oraz uzyskania przewagi konkurencyjnej. Planom wprowadzania SI towarzyszą jednak obawy dotyczące zachowania zgodności z prawem, zwłaszcza że przepisy unijne, które wprost odnoszą się do kwestii sztucznej inteligencji, nie mają jeszcze ostatecznego kształtu.

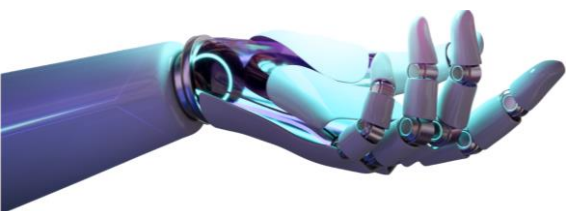
Przepisy dotyczące SI

Obecnie brak jest powszechnie obowiązujących przepisów nakładających szczególne obowiązki w związku z wykorzystaniem SI. Stan ten nie powinien jednak trwać długo – finalizacja prac nad podstawowym aktem - Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającym zharmonizowane przepisy dotyczące sztucznej inteligencji (akt w sprawie sztucznej inteligencji) i zmieniające niektóre akty ustawodawcze („**Rozporządzenie SI**”) jest planowana jeszcze na ten rok. W chwili obecnej trwa tzw. „trilog” między Komisją, Parlamentem oraz Radą w ramach którego negocjowane jest finalne brzmienie Rozporządzenia SI. Rozporządzenie to będzie nakładało przede wszystkim obowiązki na dostawców systemów sztucznej inteligencji, a także na podmioty korzystające z systemów sztucznej inteligencji pod swoją kontrolą.

Najczęstsze wątpliwości dotyczące SI

Niezależnie od regulacji dotyczących konkretnie sztucznej inteligencji, już na gruncie istniejących przepisów korzystanie ze SI wymaga odpowiedniej analizy prawnej. Najczęściej podnoszone pytania dotyczą poniższych kwestii:

1. Ustalenie komu przysługują prawa do materiałów (odpowiedzi) generowanych przez SI i zasady korzystania z takich materiałów, w tym konsekwencje łączenia takich materiałów z własnymi rozwiązaniami klientów;
2. Ustalenie kto ponosi odpowiedzialność za naruszenia praw własności intelektualnej wskutek korzystania z rozwiązań SI przez klienta oraz w związku z korzystaniem z odpowiedzi/materiałów stworzonych przez generatywną sztuczną inteligencję (np. który z podmiotów odpowiada za ewentualne roszczenia z tytułu naruszenia praw autorskich podmiotów, których materiały były wykorzystywane do szkolenia modeli);
3. Potencjalny dostęp dostawcy systemu sztucznej inteligencji do danych wprowadzanych do modelu, w szczególności w toku analizowania i filtrowania treści w celu sprawdzenia czy usługa jest prawidłowo wykorzystywana, np. czy nie jest wykorzystywana do niebezpiecznych celów;
4. Wykorzystywanie danych klienta do dalszego szkolenia modeli dostawcy;
5. Zgodność przetwarzania danych osobowych w ramach systemów sztucznej inteligencji z RODO, w szczególności w zakresie spełniania praw osób, których dane dotyczą i realizowania wymogów dotyczących zautomatyzowanego przetwarzania danych (w tym profilowania), jak również problemu podawania nieprawdziwych danych osobowych w materiałach wyjściowych generowanych przez rozwiązania SI.

Odpowiedzi na powyższe wątpliwości należy szukać przede wszystkim w zapisach umownych z dostawcą systemu sztucznej inteligencji, ale również w dokumentacji technicznej opisującej przepływ danych lub w udostępnianych możliwościach konfiguracji usługi.

W kolejnym kroku, należy ocenić jakie zmiany należy wprowadzić we własnej organizacji aby zapewnić możliwość korzystania z rozwiązań SI nie tylko zgodnie z prawem, ale również w sposób ograniczający ryzyka specyficzne dla tego typu rozwiązań (np. ryzyka nadmiernego uzależnienia od systemów SI czy tzw. halucynacji rozwiązań SI). Działania te obejmują zwykle przygotowanie odpowiednich zasad korzystania z SI, aktualizację dokumentacji dot. ochrony danych osobowych, czy wdrożenie zasad kontroli przez człowieka wyników generowanych przez systemy SI.

Podczas identyfikowania ryzyk prawnych i ich rozwiązań, warto pamiętać, że istnieją spore różnice nie tylko pomiędzy poszczególnymi wersjami rozwiązań SI, ale przede wszystkim między dostawcami usług opierających się na SI, w szczególności odnośnie sposobów w jaki regulują oni powyższe kwestie w swoich umowach lub w architekturze udostępnianej usługi. Sytuacja w tym obszarze jest też często bardzo dynamiczna, czego przykładem jest chociażby niedawne [zobowiązanie Microsoft dotyczące praw autorskich w Copilot \(Microsoft Copilot Copyright Commitment\)](#), z którego wynika, że Microsoft rozszerzy od 1 października br. istniejące w umowach zasady dot. odpowiedzialności za naruszenia praw własności intelektualnej w odniesieniu do komercyjnych usług Copilot (w tym Copilot dla Microsoft 365 Copilot, GitHub Copilot) oraz Bing Chat Enterprise. Wskutek powyższego, Microsoft będzie bronić klienta i pokryje wszelkie kwoty zasądzone w niekorzystnych wyrokach/ugodach w przypadku pozwania klienta przez osobę trzecią o naruszenie praw własności intelektualnej poprzez korzystanie z usług Copilot lub z wygenerowanych odpowiedzi (z wyłączeniem znaków towarowych). Warunkiem powyższego jest korzystanie z zabezpieczeń i filtrów treści wbudowanych w usługi przez Microsoft oraz niekorzystanie z usług celowo by tworzyć materiały naruszające prawo. Zobowiązanie do obrony przed roszczeniami związanymi z korzystaniem z treści wygenerowanej przez systemy SI jest niewątpliwie istotną zmianą w podejściu do klienta i może ułatwić podejmowanie decyzji o rozpoczęciu korzystania z tych rozwiązań.

Wdrożenie SI jest możliwe już teraz

Mimo wielu słusznych głosów o ryzykach korzystania z SI, które zawsze towarzyszą nowym technologiom, nie należy z góry przyjmować, że wdrażanie takich systemów w organizacji jest obecnie niemożliwe, w szczególności z uwagi na nadal trwające prace nad Rozporządzeniem SI. Przepisy obowiązujące w Polsce nie zakazują generalnie korzystania z takich rozwiązań. Istotne jest natomiast rzetelne podejście do tematu, w tym prawidłowe określenie praw i obowiązków korzystającego i dostawcy rozwiązania SI, określenie sposobów wykorzystania rozwiązań SI w organizacji oraz odpowiednie dostosowanie wewnętrznych procedur. Wiele podmiotów korzysta już z tej technologii w codziennej pracy, pokazując jak wiele ciekawych zastosowań ma sztuczna inteligencja (np. efektywne wyszukiwanie dokumentów, wykonywanie podsumowań i analiz dużej ilości tekstu) i jak wiele korzyści może przynieść.

Zapraszamy do kontaktu

Agata Szeliga

Partner, radca prawny

☎ +48 698 660 648

✉ agata.szeliga@skslegal.pl

Katarzyna Wnuk

Prawnik, adwokat

☎ +48 602 151 178

✉ katarzyna.wnuk@skslegal.pl